

SDRUŽENÍ PRAKTICKÝCH LÉKAŘŮ ČESKÉ REPUBLIKY

U Hranic 3221/16, 100 00, Praha 10,
tel. 267184053, e-mail: spl@zdravotnictvi.cz

Vážený pane ministře,

dne 9. 4. 2020 jste vydal mimořádné opatření týkající se ukončování karantény u osob, které byly v kontaktu s osobou s onemocněním COVID, které nařizuje praktickým lékařům zajistit provedení rapid testu na určení protilátek.

Je škoda, že toto opatření ukládající zásadní povinnost praktickým lékařům nebylo předem projednáno se Sdružením praktických lékařů, profesní organizací sdružující více než 90 % všeobecných praktických lékařů. To, že nám ale nebylo ani řádně oznámeno a dozvěděli jsme se o něm z webu ministerstva, je politováníhodné. Zvláště v situaci, kdy ještě v úterý 7. 4. na webináři SVL ČLS JEP, který zhlédlo zhruba 4 000 praktických lékařů, oznámila Vaše náměstkyně Alena Šteflová a člen klinické skupiny ministerstva Roman Chlábek, že ministerstvo zdravotnictví od povinného používání rapid testů v ordinaci praktických lékařů ustupuje. Tato blesková změna názoru bez jakéhokoliv vysvětlení či aspoň avíza rozhodně nepřispívá k doposud dobrým vzájemným vztahům mezi ministerstvem a profesními organizacemi primární péče. Především to však mezi praktickými lékaři nepřispívá k přesvědčení, že se jedná o promyšlené a plánované rozhodnutí a nezbuzuje to důvěru v smysluplnost řešení, které nikde jinde v Evropě nemá obdobu.

Přestože výhrady a obavy formulované ve Stanovisku předsednictva SPL ČR, které jsem Vám zaslal 6. 4. 2020, nadále trvají, nezbývá nám než Vaše nařízení respektovat. Aby však vůbec bylo možné ho uvést do praxe, je nutné vyřešit řadu otázek a nejasností, kterými se text nařízení nezabývá. Pro jeho praktickou realizaci jsou ale zcela zásadní a naši členové se již během Velikonoc obraceli na sdružení s řadou praktických dotazů, na které jim při nejlepší vůli neumíme dát odpověď.

Zkušenost z většiny krajů je taková, že management karantény u pacientů, kteří byli v kontaktu s COVID-19 pozitivní osobou, drží v rukou příslušná KHS, ačkoliv někde formální zahájení a ukončení karantény deleguje na praktického lékaře. Vždy ale určuje začátek a konec karantény a také termín testování před ukončením karantény. Dosud platilo, že karanténa se ukončuje na základě výsledku PCR testu. Máme tedy Vašemu nařízení rozumět tak, že se mění způsob organizace péče o tuto skupinu osob v karanténě?

Nařízení je formulováno tak, že karanténa nemůže být ukončena, nebude-li proveden rapid test. Platí tedy, že již nebude možné karanténu těchto osob ukončit na základě negativního PCR testu? Je nutné před ukončením karantény skutečně provádět rapid test i v situaci, kdy je k dispozici čerstvý negativní výsledek PCR testu? Jak postupovat v situaci, kdy pacient provedení rapid testu odmítne? Je zde i možnost, že tak pacient může účelově setrvat v karanténě, která je spojena s nemocenskými dávkami.

Mimořádné opatření vůbec neřeší situaci, která nastane v případě pozitivního výsledku rapid testu. Žádáme přesnou informaci, jak v tomto případě postupovat. Máme za to, že je vhodné připravit přehledný algoritmus, který aktuálně není vypracován, nebo nám není jeho existence známa.

Považuji za důležité znovu připomenout, že podstatná část ordinací VPL není schopna zajistit bezpečné izolování osob přicházejících na testování od ostatních pacientů a hrozí riziko zbytečné nákazy vysoce rizikových polymorbidních a starých lidí ve zdravotnickém zařízení. Vzhledem k tomu, že Vaše nařízení ukládá praktickému lékaři provedení rapid testu zajistit, bylo by vhodné, aby existovala alternativa k provedení testu v ordinaci formou odeslání do laboratoře či na odběrové místo. Žádáme ministerstvo, aby formou nařízení např. laboratorním řetězcům uložilo zřídit alespoň jedno takové místo v okrese.

Další otázkou, kterou je třeba vyjasnit, je způsob a termín distribuce rapid testů a k testování potřebných OOP. Panem náměstkem Prymulou bylo řečeno, že každý praktik dostane balíček obsahující 20 ks rychlotestů a tomu odpovídající množství OOP, které budou ministerstvem distribuovány prostřednictvím HZS přímo do našich ordinací a že tato dodávka nemá nic společného s rychlotesty nakoupenými ministerstvem vnitra. V současné době se na nás ale obrací KÚ jednotlivých krajů s chtějí nám distribuovat často větší než deklarované množství rychlotestů, buď bez OOP, nebo s OOP jiného množství a kvality, než bylo deklarováno ministerstvem. Proto prosím o informaci, pokud možno obratem, jak má podle MZ distribuce vypadat, co bude obsahem balíčku distribuovaného ministerstvem a jak máme postupovat, když nám kraje budou dávat něco jiného.

Žádáme, aby ministerstvo závazně definovalo minimální povinné vybavení OOP pracovníka provádějícího rapid test, bez kterého nelze testování provádět. Důrazně žádáme, aby v této věci bylo konzistentní se svými předchozími doporučeními (naposledy vydanými 23. 3. 2020) Definice OOP pro odběry biologického materiálu pro rapid testy v ordinacích PL navržená profesorem Chlíbkem tomuto doporučení neodpovídá.

Vzhledem k tomu, že naše provozní řády nepamatují na situace, které nastaly v souvislosti s epidemií COVID -19 a nejsme připraveni a proškoleni pro plošné testování potenciálně nemocných pacientů v našich ordinacích, žádáme, aby ministerstvo závazně vydalo hygienický a epidemiologický plán pro naše zdravotnická zařízení. Zde je třeba jasně definovat požadavky na organizaci péče tak, aby nedocházelo k mísení testovaných osob s ostatními pacienty. Dále je nutné definovat správné používání OOP, požadavky na dezinfekci ordinací po testování, včetně přesných pokynů, jak postupovat v případě pozitivního záchytu. Tento plán by měl umožnit i testování mimo prostory ordinace, například v improvizovaných odběrových stanech venku.

Je nutné garantovat, že v případě správného použití definovaných OOP nebude personál zdravotnického zařízení vystaven karanténě a zajistit, že KHS v celé ČR budou v otázce karantény zdravotníků postupovat stejně. To se netýká pouze odběru, ale i ostatního kontaktu s COVID-19 pozitivním pacientem. V této souvislosti znovu žádáme, aby potřebné OOP byly definovány korektně a odpovídaly standardům, které jsou k dispozici v nemocnicích přímo řízených MZ.

Žádáme také o to, aby ministerstvo zveřejnilo závazný postup (návod), jak používat rapid testy, které budou praktickým lékařům distribuovány, včetně toho, že má být použita kapilární krev namísto venózní, pro jejíž použití byly testy konstruovány a výrobcem doporučeny.

S úctou MUDr. Petr Šonka

předseda SPL ČR

14.04.2020

